

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı
(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01/36/2653

13.02.2009

Konu:2008 Yılı Ocak-Aralık dönemi Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatı Değerlendirme Raporu

ELEKTRİK-ELEKTRONİK, MAKİNE VE BİLİŞİM
2008 YILI İHRACATI

GENEL DEĞERLENDİRME

Elektrik-elektronik, makine ve bilişim sanayi, ekonomik ve teknolojik özellikleri nedeniyle diğer sanayi kollarını yakından etkileyen önemli ve anahtar bir sektörel üretim alanıdır. Sektör, dünya üretim hacminde çalıştırdığı işçi sayısı, diğer sanayi alanları üzerindeki etkisi ve dünya sanayi üretiminin %10'dan fazlasını gerçekleştirmesi nedeniyle, en büyük ve lider sektörlerden biridir. Ülkemiz için de uluslararası pazarda büyük öneme sahip Elektrik, Elektronik, Makine ve Bilişim Mamulleri, ülke toplam ihracatı içinde yaklaşık %8 payla önemli bir yere sahiptir.

Öte yandan, 2007 yılının ortalarında Amerika Birleşik Devletleri'nde mortgage krizi olarak başlayan ekonomik krizin, özellikle 2008 yılının Eylül ayında doruğa ulaşması ve artık ABD eksenli bir ekonomik krizin ötesinde, tüm dünyayı etkisi altına alan küresel ölçekli ciddi bir finansal krize dönüşmesi, elektrik-elektronik sektörünü de derinden etkilemiştir. Sektörün ihracat rakamları Eylül 2008'den itibaren düşmeye başlamıştır.

İHRACAT

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Mamulleri ihracatımız, 2008 yılı Ocak-Aralık döneminde %8,08 oranında artışla 9,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Avrupa Birliği ülkeleri, % 55,6 payla sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke grubu olurken, bu ülke grubunu % 18,2 payla Yakın, Orta Doğu Asya ülkeleri, % 13,6 payla Diğer Avrupa ülkeleri ve % 4,5 payla da Kuzey Afrika ülkeleri izlemiştir.

Elektrik Elektronik ve Makina Sanayi Mamulleri ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında ise, 1,2 milyar dolar ve %8,4 oranında azalışla İngiltere, 1 milyar dolar ve %12,1 artışla Almanya, 660,7 milyon dolar ve %10,6 artışla Fransa ilk sıralarda yer almaktadır. Irak, İtalya, İspanya, Rusya Federasyonu, B.A.E, Suudi Arabistan ve Romanya, diğer önde gelen ülkeler olmuşlardır.

Sektörün en fazla ihrac edilen ürün grupları, 3.2 milyar dolarla Elektronik Cihaz ve Parçalar, 3.0 milyar dolarla Elektrik ve Enerji, 2.5 milyar dolarla Beyaz Eşya ve Diğer Cihazlar ile 1.09 milyar dolarla Diğer Alet ve Cihazlar'dır.

LCD TV ürünler (1.58 milyar dolar), Gerilimi 80-1000 volt arası Kablolar (878 milyon dolar), Transformatörler-Endüktörler (841,3 milyon dolar), Sigorta Ayırıcı ve Panolar (833,3 milyon dolar), Buzdolabı Soğutucu ve Dondurucular (762,7 milyon dolar), Çamaşır Yıkama Makineleri (689 milyon dolar), Fırınlara ve Ocaklar (522,7 milyon dolar), sektörün önde gelen ihrac ürünleridir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı
(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01/36/2653

13.02.2009

Konu:2008 Yılı Ocak-Aralık dönemi Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatı Değerlendirme Raporu

ELEKTRONİK CİHAZ VE PARÇALAR

Bu alt sektör grubunun en önemli ihrac ürünü Renkli TV Alıcıları'dır. Renkli Televizyon Alıcılarının 2007 yılında 10,9 milyon adet ve 2,34 milyar dolar olan ihracatı, 2008 yılında 7,7 milyon adet ve 1,97 milyar dolara gerilemiştir. Renkli Televizyon ihracatımızın adet olarak %58,2'sini değer olarak ise %80,3'ünü oluşturan LCD ve Plazma televizyon alıcılarının ihracatı 4,5 milyon adetle 1,9 milyar dolara ulaşmıştır.

Geçtiğimiz yıllarda tüplü televizyonların, yerini, LCD ve plazma ekranlı panel TV'lere bırakması, yıllardır tüplü teknolojiye göre üretim yapan Türk televizyon üreticilerini zor durumda bırakmıştır. Bu nedenle, CRT (tüplü) televizyonların hem üretiminde hem de ihracatında uzun süreden beri daralma yaşanmaktadır. Bu durum, 2008 yılında da devam etmiştir. Renkli Televizyonlarda en büyük pazarımız olan Avrupa ülkelerinde, özellikle 37 ekrandan küçük ve 55 ekrandan büyük tüplü TV (CRT-TV) tüketimin özellikle küresel kriz sebebiyle de azalmasıyla, CRT-TV ihracatımızda önemli düşüşler yaşanmıştır.

Ekran Boyutu 42 cm.den küçük Renkli Televizyonların ihracatı, 2008 yılında, %57,5 oranında düşüşle 65.9 milyon dolara gerilemiştir. Fransa (11.4 milyon dolar, %52 azalış), İspanya (10.6 milyon dolar, %60 azalış) ve Almanya (6,5 milyon dolar, %53 azalış), bu alt sektör grubunun önde gelen ithalatçı ülkeleridir.

Ekran Boyutu 42-52 cm arasında olan Renkli Televizyonların ihracatı, %60,2 oranında düşüşle 79.8 milyon dolara gerilemiştir. Almanya (19.2 milyon dolar, %53 azalış), Romanya (11.6 milyon dolar, %60 azalış) ve Fransa (9,7 milyon dolar, %51 azalış), en fazla ihrac edilen ülkelerdir.

Ekran Boyutu 52 cm.den büyük Renkli Televizyonların ihracatı %56,5 oranında düşüşle 74.0 milyon dolara gerilemiştir. Almanya (33.4 milyon dolar, %44 azalış), Romanya (5.7 milyon dolar, %47 azalış) ve İspanya (4,9 milyon dolar, %66 azalış), önde gelen ülkelerdir.

LCD Televizyonların ihracatı %6,6 oranında azalışla 1.58 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İngiltere (436 milyon dolar, %28 azalış), Almanya (361 milyon dolar, %12 artış) ve İspanya (188 milyon dolar, %17 artış), ihracatı en fazla yapıldığı ülkeler olmuştur.

Elektronik Cihaz ve Parçaların ikinci önemli ihrac ürünü, 833.3 milyon dolar ve %29,6 oranında artışla Sigorta Ayırıcı ve Panolardır. Rusya Federasyonu (112 milyon dolar, %40 artış), İtalya (85 milyon dolar, %12 artış) ve Irak (56 milyon dolar, %56 artış), bu ürün grubunun önde gelen ihrac ülkeleridir.

Bilgi İşlem Makinaları ve bunlara ait birimler (121.3 milyon dolar), Tıbbi Alet ve Cihazlar (78.2 milyon dolar), Ses ve Video Cihazları ve Bantları (65.5 milyon dolar), Entegre Devreler, Yarı İletken Elemanlar (56.2 milyon dolar), Telefon Cihaz ve Santralleri (49.2 milyon dolar) ve Radarlar

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı
(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01/36/2653

13.02.2009

Konu:2008 Yılı Ocak-Aralık dönemi Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatı Değerlendirme Raporu

ve Telsiz Kontrol Cihazları (42,8 milyon dolar) Elektronik Cihaz ve Parçalar sektör grubunun diğer önemli ihrac ürünleridir.

ELEKTRİK VE ENERJİ

Elektrik Elektronik ve Makina Sanayi Mamulleri ihracatında en fazla payı olan ikinci büyük ürün grubu Elektrik ve Enerji mal grubunun 2007 yılında 2,5 milyar dolar olan ihracatı, 2008 yılında 3.0 milyar dolara ulaşmıştır. Söz konusu mal grubu ihracatı içinde Kablolar, %59, Transformatörler ve Endüktörler %27,6, Elektrojen Grupları ve Konvertörleri %5,6, Elektrik Motorları ve Jeneratörler %2,7, Elektrik Enerjisi %2,6 ve Elektrik Aküleri, Piller ve Bataryaları %2 paya sahiptir.

KABLOLAR VE İZOLELİ İLETKENLER

Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim Mamulleri ihracatının önde gelen diğer ürün grubu Kablolar ve İzoleli İletkenlerin 2007 yılında 1,48 milyar dolar olan ihracatı, 2008 yılında 1,80 milyar dolara ulaşmıştır. Kablo ihracatı içinde enerji ve telekomünikasyon kabloları %79, bobin telleri %9, koaksiyel kablolar %6, otomotiv sanayinde kullanılan bağlantı parçalı iletkenler %4, fiber optik kablolar ise %3 paya sahiptir. Enerji ve telekomünikasyon kablolarının %62'si 80-1000 volt arasındaki kablolardan, %19'u 1000 volt üzeri kablolardan, %18,5'i de 80 volt altındaki kablolardan oluşmaktadır.

Gerilimi 80 voltun altında olan kablo ihracatımız %2,5 azalışla 262,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Suriye (31,6 milyon dolar), Libya (30,6 milyon dolar), Romanya (22,4 milyon dolar) ve İtalya (18 milyon dolar), önde gelen ülkelerdir. Bu ürün grubunda 2007 yılında Libya'ya sadece 150,5 bin dolarlık ihracat yapılırken 2008 yılında 30,6 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir. Suriye, Romanya ve İngiltere'ye yapılan ihracatlarda da azalışlar gözlenmektedir

Gerilimi 80 volt ile 1000 volt arasında olan kablo ihracatımız %31 artışla 878,7 milyon dolar olurken, İngiltere (221,4 milyon dolar) Irak (98 milyon dolar) ve İsrail (69,7 milyon dolar) söz konusu ürün ihracatının yapıldığı önemli ülkelerdir. Birleşik Arap Emirlikleri'ne 2007 yılında 11,3 milyon dolarlık gerilimi 80 volt ile 1000 volt arasında olan kablo ihracatı yapılırken 2008 yılında ise %210 artış göstererek 34,9 milyon dolar ihracat yapılmıştır. 2008 yılı Ocak-Aralık döneminde Katar'a yapılan aynı ürün grubu ihracatı ise %737 gibi büyük bir artış göstererek 21,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İrlanda ve İsrail'e yapılan ihracatta ise azalışlar yaşanmıştır.

Gerilimi 1000 voltun üzerinde olan kablo ihracatımız %38,9 artışla 274,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Katar (58,6 milyon dolar), Suudi Arabistan (40,2 milyon dolar) ve Irak (29,1 milyon dolar) ihracatın yapıldığı önemli pazarlarımız arasındadır. Bu ürün grubunda Bahreyn'e yapılan ihracatta %383 artış (12,3 milyon dolar) yaşanırken Gana'ya yapılan ihracatta ise %1031 artış (6 milyon dolar) gerçekleşmiştir. 2007 yılında Estonya'ya sadece 169 dolarlık ihracat yapılırken 2008 yılı sonunda yapılan 5 milyon dolarlık ihracat (%3.071.707 artış) gerçekleştirilmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı
(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01/36/2653

13.02.2009

Konu:2008 Yılı Ocak-Aralık dönemi Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatı Değerlendirme Raporu

Otomotiv sanayinde kullanılan bağlantı parçalı iletkenler ihracatımız 2008 yılında %13 oranında azalışla 73,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörün önde gelen pazarlarından olan Bulgaristan ve İtalya'dan gelen taleplerde yaşanan azalışlar, söz konusu sektör ihracatında düşüslere neden olmuştur. Bulgaristan (14,3 milyon dolar, %48 azalış), Almanya (12,9 milyon dolar, %25,2 artış) ve İngiltere (6,1 milyon dolar, %15,7 artış) ilk 3 sırada yer alan ülkeler olmuştur.

2008 yılında %6,8 artışla 99,4 milyon dolar ihracat kaydeden Koaksiyel kablolar, 41,1 milyon dolarla İngiltere'ye (%8,2 artış), 6 milyon dolarla İspanya'ya (%20 artış) ve 5,4 milyon dolarla Romanya'ya (%20,7 azalış) ihraç edilmiştir. Bu ürün grubunda Libya (3,7 milyon dolar-%535 artış) ve Rusya Federasyonu'na (5,1 milyon dolar-%174,6 artış) yapılan ihracatta artışlar yaşanırken, Irak (5,3 milyon dolar-%40 azalış), Kazakistan (2,8 milyon dolar-%35 azalış) ve Romanya'ya (5,4 milyon dolar-%20,7 azalış) yapılan ihracatta ise azalışlar gerçekleşmiştir.

Kablolar sektörümüzün diğer önemli ürün grubu olan Bobin Telleri 2008 yılında %27,9 oranında artışla 153,7 milyon dolarlık ihracat sağlamıştır. İtalya (31,2 milyon dolar), Bulgaristan (13,7 milyon dolar) ve Irak (12,4milyon dolar), sektörün önde gelen ihraç pazarları olmuştur. Bu ürün grubunda Azerbaycan'a yapılan ihracattaki %635'lik artış dikkat çekicidir.

Fiber Optik Kablo ihracatımız 2008 yılında, %31,2 artışla 57,5 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Portekiz (10,4 milyon dolar), Romanya (5,5 milyon dolar), Birleşik Arap Emirlikleri (4,7 milyon dolar), Almanya (3,7 milyon dolar) ve Bulgaristan (3,5 milyon dolar) önde gelen ülkelerdir. Bu ürün grubunda Birleşik Arap Emirlikleri (%512 artış), Portekiz (%146 artış) ve Hırvatistan'a (%150 artış) yapılan ihracatta artışlar görülmüştür.

BEYAZ EŞYA

Üretimde kullanılan ileri teknoloji, Ar&Ge'ye verilen önem, ISO serisi gibi kalite standartlarının öneminin kavraması, tüketici tercihlerinin ön planda tutulması, gelişmiş pazarlama teknikleri ve iyi kurulmuş servis ağları, Türk Beyaz Eşya sektörü ihracatımızın son 10 yılda önemli oranlarda artmasına neden olmuştur.

Sektörün 2007 yılında 13,38 milyon adetle 2,04 milyar dolar olan ihracatı, 2008 yılında 13,1 milyon adetle 2,24 milyar dolara ulaşmıştır. Beyaz Eşya ihracatı içinde, Buzdolabı Soğutucu ve Dondurucular adet olarak %24, değer olarak %34; Çamaşır Yıkama ve Kurutma Makineleri adet olarak %27,2, değer olarak %30,7; Fırınlar ve Ocaklar adet olarak %40,2, değer olarak %23,2, Bulaşık Yıkama Makinaları ise adet olarak %8,4, değer olarak %12 paya sahiptir.

Buzdolabı, Soğutucu ve Dondurucular ihracatımız 2008 yılında, bir önceki yıla göre %1,89 oranında azalışla 762,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sözkonusu sektörde dış piyasalardan gelen talep düşüşü, ihracatına olumsuz yansımıştır. Buna göre, miktar bazında alımlarını Fransa %8, İtalya %25, İspanya %24, Cezayir ve Irak %6 oranında azaltmıştır. Buzdolabı, Soğutucu ve

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı
(İMMİB)

Sayı :B.02.1.DTM.5.12.01/36/2653

13.02.2009

Konu:2008 Yılı Ocak-Aralık dönemi Elektrik-Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatı Değerlendirme Raporu

Dondurucular ihracatımızın yapıldığı en önemli ülkeler sırasıyla, Fransa (108,8 milyon dolar), İngiltere (100,7 milyon dolar) ve Almanya'dır (91,3 milyon dolar).

Çamaşır Yıkama ve Kurutma Makineleri ürün grubunun 2008 yılı ihracatı %3,8 oranında artışla 689 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Fransa, 79,3 milyon dolarla (%5,2 azalış) birinci sırada yer alırken, Almanya 72 milyon dolarla ikinci (%31,2 artış) ve İtalya 66,9 milyon dolarla (%5,9 azalış) üçüncü sırayı işgal etmiştir.

Fırınlr ve Ocaklar ürün grubu ihracatımız 2008 yılında %35,2 oranında artışla 522,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılında ülkemizden 39 milyon dolarlık fırın ve ocak alımı yapan Almanya'nın ithalatını 63 milyon dolara çıkarması, bu artışta en büyük rolü oynamıştır. Ayrıca Fransa (%65,5) ve İtalya da (%170) alımlarını önemli ölçüde arttırmışlardır. İngiltere 83.7 milyon dolar ve %13 artışla birinci, Almanya 63,1 milyon dolar ve %61,6 oranında artışla ikinci, Rusya Federasyonu 46,3 milyon dolar ve %42,8 artışla Fırın ve Ocak ihracatımızın yapıldığı önde gelen ülkeler olmuşlardır.

Beyaz Eşya sektörünün diğer önemli ihrac ürünü olan Bulaşık makinalarının 2008 yılı ihracatı %25,7 oranında artışla 270,4 milyon dolara ulaşmıştır. Sektör ihracatının yapıldığı önde gelen ülkeler sırasıyla Fransa (42,3 milyon dolar, %86 artış), İspanya (42 milyon dolar, %0,6 artış), İngiltere (32,3 milyon dolar, %10,4 artış) ve İtalya'dır (20,8 milyon dolar, %19 artış).